

**FICTION
CONNECTION**

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Marc Levy

Fantoma și iubirea

Traducere din franceză de Ela Negreanu

*Îmi place ca muzica mea să trezească
fantomele din mine.*

David Bowie

Aveai opt ani, îți pregăteam micul dejun în timp ce tu îți strângeai lucrurile pentru școală în ghiozdan. Ai intrat în bucătărie, ți-am auzit pașii în spatele meu și m-am întors. M-ai fixat cu ochii tăi mari și mi-ai pus o întrebare: „Spune-mi, papa, ce înseamnă să fii tată?”

Am tăcut, apoi te-am întrebat: „Vrei ouă?” Eram incapabil să găsesc cuvintele simple pe care tu le așteptai. Răspunsul meu se afla în altă parte, în felul cum îți zâmbeam, dar și în ochii mei, în nevoia de a ști ce aveai chef să mănânci nu doar la micul dejun, ci și în restul zilei și în toate zilele ce aveau să vină. Poate asta însemna să fii tată, dar nu știam cum să ți-o spun. Ne despărțeau o masă de bucătărie și 40 de ani. Uitându-mă la tine, mi-am spus că ar fi trebuit să renunț mai devreme la egoismul de bărbat tânăr, s-o întâlnesc pe mama ta mai devreme și să te concep mai devreme. Am fi fost mai apropiați dacă diferența de vârstă dintre noi ar fi fost mai mică? N-am știut probabil niciodată să răspund la întrebarea ta, dar nici n-am încetat să mă gândesc la ea. A trebuit ca eu să dispar pentru ca tu să începi să cauți singur, să scotocești prin comoara momentelor trăite împreună, a discuțiilor

noastre, să pui laolaltă amintirile adormite, să vrei în sfârșit să ne cunoaștem. Oare jocul acesta ciudat al vieții mă face să renasc azi ca să ne unească în cele din urmă? Acum când, mai mult decât fiul meu, ai devenit bărbat.

1.

Sala Pleyel era pustie și, cu toate că afară un soare primăvărat încălzea orașul după o iarnă timidă, o singură rază străpungea întunericul luminând scena, învăluind pianul într-o penumbră în care pluteau fire de praf.

Concertul nr. 2 de Rahmaninov este o lucrare complicată. Una dintre cele pentru care nu-i suficientă virtuozitatea. De fiecare dată când Thomas îl interpreta, ajungea să se îndoiască de tot ce credea că învățase. Pentru el, să-l interpreteze presupunea să caute invizibilul, să intensifice până la exaltare emoțiile pe care le trăise, să coboare adânc în memorie pentru a povesti drumul din copilărie până mâine când, în această sală de concert, o mie de spectatori vor veni să-l asculte, iar câteva urechi fine, critice, să-l studieze atent. Odată stins ultimul acord, fasciculul clipi de trei ori. Mașinistul își pierdea răbdarea.

— E-n regulă, aproape am terminat, încă o dată și gata, strigă Thomas.

— Îl stăpâniți perfect, credeți-mă, răspunse o voce din culise.

Thomas ar fi putut să se amuze că tocmai un tehnician de la lumini își dă cu părerea, dar avea încredere în

urechea lui Marcel. În fond, omul asistasese la mai multe concerte decât el, luminase orchestre venite din toată lumea, așa că de ce să-i acorde mai puțin credit decât dirijorului care nu se obosise să-i dea vreo indicație la ultima repetiție?

— Trebuie să mă duc acasă, domnule Thomas, și nu pot să vă încui aici, deși sunt convins că ideea nu v-ar plăcea. Mergeți să vă destindeți. Sigur aveți ceva mai bun de făcut la vârsta dumneavoastră decât să vă petreceți noaptea în această sală.

Bărbatul, cu un pântec la fel de evident ca bonomia sa, apărură pe scenă.

— Îl stăpâniți perfect, vă spun. Nu mă îndoiesc că Rahmaninov însuși jubilează când vă privește de-acolo, din rai, credeți-mă.

— Mi-ar plăcea mai degrabă să mă asculte, răspunse Thomas închizând capacul claviaturii. Și-n plus, de ce vă închipuiți că a meritat să ajungă în rai un monstru care a compus partituri atât de dificile?

— Tocmai de-asta, răspunse maestrul de lumini, ducându-l pe Thomas spre ieșirea artiștilor. Să admitem că el vă ascultă, dar eu vă privesc din ghereta mea cum cântați și, credeți-mă, muzica răzbate până și din ochii dumneavoastră, chiar și atunci când îi închideți. Dacă o să cântați așa mâine, va fi un triumf.

— Ești prea amabil, Marcel.

— Nu fiți modest! Mi se rupe de amabilități! Acum ștergeți-o de aici, exclamă tehnicianul, împingându-l pe Thomas spre ușă. Nevastă-mea mă așteaptă și, dacă mai întârzi, nu cu amabilități o să mă primească acasă. Duceți-vă să vă întâlniți cu iubita, mă rog, faceți ce doriți, dar nu vă mai lăsați chinuit de trac, nu folosește la nimic.

Pe mâine! O să vin cu o oră mai devreme, dacă vreți să mai repetați.

Solitudinea pianistului se manifestă încă de la ieșirea artiștilor. I se întâmpla lui Thomas să-i invidieze pe flautiști, pe violoniști sau pe contrabasiști, care plecau acasă cu instrumentele lor. Își afundă mâinile în buzunarele hainei și o luă în sus pe strada Daru, întrebându-se cu ce să-și ocupe timpul. L-ar fi putut suna pe Serge, vechiul său prieten, să-i propună să cineze într-o braserie, însă Serge tocmai se despărțise și numai gândul de a ține piept unei conversații cu el îl epuiza pe Thomas. Philippe ar fi fost o companie perfectă, însă turna un film publicitar în Polonia și Ungaria. Galeria lui François nu era departe. Thomas putea să ajungă acolo pe jos, dar își aminti că săptămâna trecută preferase să repete în loc să se ducă la vernisajul prietenului său, iar François era ranchiunos. Sophie nu-i răspunsese la ultimele mesaje, probabil că iar pusese capăt relației lor epistolare și episodice, renunțând din nou să-l primească în patul ei când el avea nevoie de căldură. Asta dacă nu cunoscuse pe cineva. Oricum, asta nu avea să dureze, într-o seară sau alta, ea o să fie cea care va suna.

Trecând prin fața braseriei La Lorraine, Thomas observă un cuplu așezat la masă. Judecând după încântarea cu care admirau Place des Ternes, nu puteau fi decât turiști sau proaspăt amanți. Traversă șoseaua și o luă spre piața de flori care mărginea rondul central din intersecție. Alese un mănunchi de frezii și iasomie puternic parfumată. Florile albe erau preferatele mamei lui.

Cu buchetul mare în mână, urcă în autobuzul 43 și se așeză la geam. Trecătorii mergeau zoriți pe trotuare.

Când autobuzul opri la semafor, o tânără remarcabil de grațioasă apăru pe bicicletă. Se sprijini cu mâna de geam ca să nu pună piciorul jos și îi zâmbi lui Thomas. Apoi autobuzul demară și Thomas se răsuși și o văzu dispărând în valul circulației de pe strada Monceau.

Își aduse brusc aminte de ceva. Avea 20 de ani și își însoțea tatăl la vernisajul unei expoziții cu lucrări ale unui maestru danez. La ieșirea din Muzeul Jacquemart-André, lui Thomas îi căzuseră ochii pe o femeie care venea spre ei pe bulevardul Haussmann. Trecuse prin dreptul lor și își continuase drumul. Schimbul de priviri nu-i scăpase tatălui său, care se grăbise să-i explice că strada era un teren de întâlniri nepuizabil, locul tuturor posibilităților. Atâtia idioți se chinuiau să agațe prin baruri, să latre conversații neinteligibile în hărmălaia din cluburile sau din restaurantele la modă! Raymond era un seducător irezistibil, cu totul opus fiului său, a cărui pudoare era subiect de glume când ieșea împreună cu prietenii.

Thomas coborî la stația Haussmann-Miromesnil și porni spre strada Treilhard. Împinse poarta mare cu două canaturi a unui imobil și sună la etajul patru.

— N-ai chei? se miră Jeanne când îi deschise, îmbrăcată în halat.

— Ți le-am dat înapoi acum cel puțin 10 ani.

— Mereu cu un cuvânt amabil pe buze pentru mama ta. Florile sunt pentru mine sau ai o întâlnire galantă la cină?

— Ai ceva bun în frigider? întrebă Thomas, strecurându-se în vestibul.

— Deci sunt pentru mine, răspunse Jeanne, luând buchetul. Ce tare miros, adăugă ea, îndreptându-se spre bucătărie.

— Un mulțumesc ar fi fost suficient, replică Thomas.

— Nu aștepta mulțumiri de la o femeie când îi oferi flori, ci observă grija cu care le aranjează în vază. Nu te-a învățat taică-tu?

Thomas deschise frigiderul și se întoarse spre mama sa.

— Pot să iau farfuria cu jambon?

— Conversația ta, scumpule, e de-un romantism... Noroc că cinezi singur astă-seară. Și spun singur fiindcă eu ies în oraș și nu intenționez să-mi schimb planurile. Dar ești binevenit, rămâi cât vrei, poți să dormi aici dacă dorești.

Thomas puse farfuria pe masă și își cuprinse mama în brațe.

— Ai pățit ceva? o întrebă el cu voce tândră.

— Mă sufoci și mă gâdili, răspunse ea veselă, eliberându-se din îmbrățișarea lui. Dar tu ce-ai pățit?

Jeanne se ridică pe vârfuri și luă o vază de pe etajeră.

— Te frământă din cauza concertului? O să procedăm ca de obicei: ca să nu-ți crească tracul, o să pretind că nu vin. Și ca o mamă bună a unui fiu ingrat care nu mi-a rezervat loc în primul rând, o să fiu invizibilă în fundul sălii.

Cu un aer agasat și deopotrivă complice, Thomas scoase două bilete din buzunar.

— Unul pentru tine și unul pentru Colette, dar roag-o să nu mai aplaude după fiecare parte, e jenant.

— O să fac tot ce pot, promise Jeanne.

Îi smulse biletele și le strecură sub halat.

— Tot nu mi-ai spus cărui fapt îi datorez un asemenea belșug de flori. Buchetul e superb, zise ea aranjându-l. Un pic prea parfumat ca să-l pun în camera mea, nu te superi, nu?

— Azi se împlinesc cinci ani de când tata ne-a părăsit. Nu știam dacă o să-ți amintești, dar am preferat să fiu lângă tine...

— Scumpule, pe tine te-a părăsit acum cinci ani, pe mine m-a abandonat de mult mai mult timp. Așa că, vezi tu, nu pun mare preț pe aniversări.

— Ar trebui să te duci să te schimbi, îi sugerează Thomas. Nu știi ce „planuri” ai, dar timpul trece.

— Dacă te plictisește conversația mea, n-ai decât să mănânci în bucătărie, încheie Jeanne înainte de a se retrage.

Thomas o privi îndepărtându-se pe holul apartamentului în stil Haussmann unde crescuse. Atacă farfuria cu jambon și profită că e singur pentru a-și verifica mesele. Philippe îi trimitea vești despre filmări, se plângea de zăpadă și de dificultatea de a conduce o echipă care nu vorbea o boabă de franceză și doar cu puțin mai multă engleză, însă Varșovia era un oraș magnific, iar polonezele, și mai și. Thomas n-avea cum să-l contrazică, întrucât cu un an înainte fusese invitat să cânte cu orchestra filarmonicii și păstra o amintire minunată despre concert, deși mai puțin despre hotelul unde stătuse. Îi plăcea să meargă în turneu, era un privilegiu să străbați lumea, să cunoști muzicieni cu perspective diferite. Însă cariera de solist nu era lipsită de consecințe pe plan sentimental. Întreținuse o relație pasională cu Anne, o violonistă siciliană, pe care o întâlnise într-un turneu în Italia cu doi ani în urmă. În șase luni, reușiseră să petreacă un weekend la Berlin în decembrie grație lui Șostakovici, o joi seară de martie la Milano, unde Bach îi reunise, o vineri de mai la Stockholm în ardoarea lui Brahms, al cărui *Concert nr. 1 în re minor*, după ce îi însoțise întreaga noapte, fusese consacrat drept muzica lor. Să faci dragoste pe un concert de Brahms când ești pianist sau violonist reprezintă o

sursă de miracole nebănuite. Iunie îi îndepărtase, iulie, și mai mult, Grieg se străduise din greu să le reaprindă flacăra pasiunii în septembrie, chiar dacă se aflau la Viena. Povestea lor se stinsese la Madrid, la începutul lui ianuarie. De atunci, Thomas nu mai cântase concertul lui Brahms fără ca dirijorul să-l roage să se tempereze la adagio.

— Rămâi? îl întrebă mama sa din prag.

Thomas se ridică și puse farfuria în chiuvetă.

— Lasă, mă ocup eu de ea, îmi place să spăl vasele după ce pleci, îmi dă senzația că mai locuiești aici.

— Mă duc la mine, răspunse el. Trebuie să dorm, să fiu în formă mâine.

— Greșesc eu sau ne-ai așezat pe rândul opt?

— Sunt cele mai bune locuri.

— Cele unde ești sigur că nu mă vezi, nu-i așa?

— Știi bine de ce.

— O dată, o singură dată în viața ta, ți s-a părut că-mi citești în ochi că nu apreciam felul în care cântai. Aveai 16 ani și studiai încă la Conservator. Nu crezi că există un termen de prescriere?

— Nu doar mi s-a părut că citesc, am văzut clar, și din cauza ta am ratat concursul.

— Poate că ochii mei nu mințeau și îl rataseși încă de la primele note. Ai recuperat de atunci, din câte știu eu.

— Știi ce se spune, un adult e un copil care are datorii.

— Atunci, ești debitorul meu pe veci, scumpule. Până una alta, rămâi aici cât vrei.

— N-ai vreun pachet de țigări pe undeva?

— Parcă nu mai fumai.

— De aia nici n-am țigări.

— Găsești în vechiul birou al tatălui tău. Colette profită de cinele noastre de sâmbăta ca să tragă o țigară pe ascuns,

e jalnic la vârsta ei. În fine, își „uită” pachetul în sertarul din dreapta, uneori în cel din stânga, ca să condimenteze următoarea vizită. Nu spui nimic despre ținuta mea, mă găsești încă atrăgătoare?

Thomas se uită la fusta neagră strâmtă și la bluza albă purtate de mama lui. Timpul părea să nu aibă nicio influență asupra siluetei ei, nici asupra eleganței și cu atât mai puțin asupra plăcerii de a provoca.

— Depinde de vârsta cavalerului, răspunse el nonșalant.

— Câtă răutate! exclamă ea, prefăcându-se indignată. O să ți-o plătesc eu când o să ai nevoie de sfaturile mele. Gata, o șterg, altfel întârzii. Vezi să nu te distrezi prea mult, totuși.

Dispăru fredonând, ceea ce, și ea știa foarte bine, avea darul de a-l scoate din sărite pe fiul său. Thomas se duse în birou și scotoci în cele două sertare. Găsi sub o agendă pachetul pe care-l căuta și, când îl deschise, se miră să descopere nu doar câteva țigări obișnuite, ci și șase jointuri rulate cu mână de maestru.

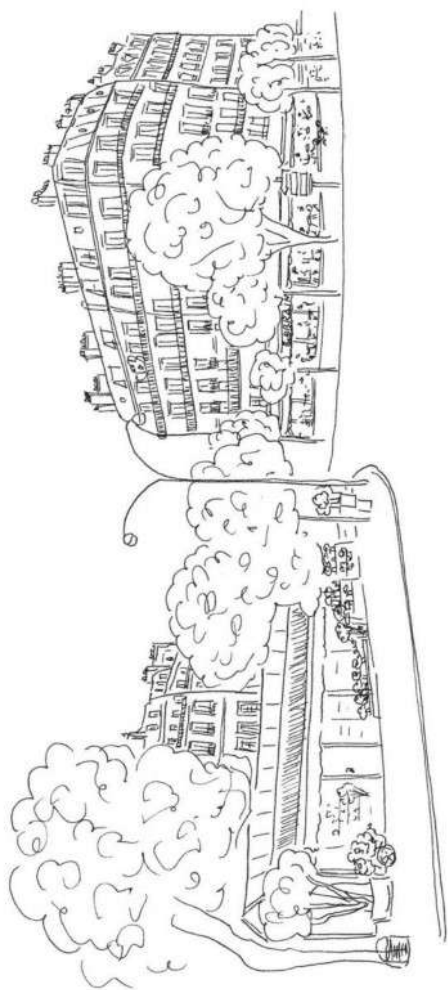
Thomas nu fumase iarbă decât o dată. La începutul adolescenței, tatăl său îl terorizase vorbindu-i despre efectele dezastruoase ale drogului asupra unui creier tânăr. Folosindu-se de fotografii și de rapoarte, îi oferise dovada incontestabilă că substanțele ilicite puteau să-i deterioreze definitiv sistemul nervos și să-i ruineze speranțele de a fi solist. Dar nici să ai un tată chirurg nu-i lipsit de consecințe. Încălcarea regulilor făcând parte din ucenicia vieții, Thomas își asumase totuși riscul. Doar o singură dată. Experiența avusese loc în cursul unui weekend petrecut în Normandia. Thomas așteptase seara a doua ca să sfideze interdicția, după ce verificase că prietenii lui care

fumaseră în ajun nu prezentau deficiențe neuromotorii. Ca să fie absolut sigur, îi pusese la încercare pe Serge și pe François printr-o serie de jocuri de îndemânare, precum o cursă cu picioarele legate, o partidă de kendama și o întrecere de darts. Pentru botezul focului, prietenii lui se amuzaseră la rândul lor mărind puțin doza. Zâmbind prostește, Thomas admirase o bună parte din noapte niște vaci... cuibărite între două grinzi ale conacului unde se cazaseră.

Însă astă-seară, Thomas simțea o nevoie irezistibilă de a fuma și, de vreme ce jointul îi aparținea lui Colette, cea mai bună prietenă a mamei sale, care împlinise 70 de ani, trase concluzia că nu putea fi periculos. În orice caz, o să-și îngăduie numai un fum, două cel mult.

Când apropie flacăra brichetei, extremitatea conului de hârtie sfârâi. Primul fum îi umplu plămânii și îl dădu afară cu mare plăcere, de parcă nu încetase niciodată să fumeze. Al doilea îi aduse calmul de care avea nevoie, al treilea avea să fie și ultimul, își promise Thomas în sinea lui, dar urmă și un al patrulea. Thomas simți că i se învârt capul și strivi chiștocul în scrumieră. Clătinându-se, se ridică să deschidă fereastra.

Când apucă mânerul ușii cu geam, auzi în spatele lui un glas care-l sfătuia să nu se aplece peste balcon în starea lui, un glas care-i îngheță sângele în vene, întrucât recunoscu imediat timbrul vocal al tatălui său.

2.

Nu era o ușoară amețeală, ci un vertij teribil pentru un om care nu suporta să-și piardă controlul, un om a cărui carieră depindea zilnic de precizia gesturilor, precum un pianist sau, mai rău, un chirurg... ba încă și mai rău, tatăl său, pe care tocmai îl auzise de dincolo de mormânt.

Thomas se rezemă de geam, fixându-și ochii pe balconul apartamentului de vizavi, în speranța că va scăpa de tremurul care-l apucase.

— Poți să lași mânerul, nimeni n-a căzut de la o fereastră închisă, glumi vocea.

— Și doar m-ai prevenit, zise Thomas gâfâind. Ce-am făcut? Ce era în țigările alea? Mi-am prăjit neuronii!

— Te rog, calmează-te, Thomas, îl dojeni vocea. Ai fumat un joint, nu ești nici primul, nici ultimul. Recunosc că poate am exagerat cu avertizările. Dar pe atunci erai adolescent, mă temeam să nu încerci droguri mai dure. Iar faptul că mă auzi astă-seară nu are nicio legătură cu asta.

— Nicio legătură? repetă Thomas, cu fața lipită de ochiul de geam. Vorbesc cu stafia tatei! Dumnezeuule, totul se învâрте, o să crăp!